

lás) feladat jutott, amit korrektül oldottak meg (a főpróbán részt vevő Maloschik Róbert már előre megköszönte e műsor „betanulását”). A kvartett számait és Hancock szólóit a zenekari játékosok úgy hallgathatták, mint közönség a pódium-ülésen. Ritka lehetőség, hogy számukra szervezett zenehallgatásra kerüljön sor! A minőséget azonban méltányolták, látha-

tóan élvezettel hallgatták. (Ilyenkor talán ünneprontás arra gondolni: nem luxus-e művészeinkre ilyen feladatot bízni...)

A közönség egy része nem vette komolyan a 19 órás kezdést – nem volt irigylésre méltó Maloschik Róbert helyzete, aki nem tehetett mást: fanyar humorral helyzetjelentést adott a rádiókészülékek-nél ülők tájékoztatására.

Szerencsére a szünet után a folytatás nem jelentett újabb problémát; a műsor azonban így is jól elhúzódott. Ilyenkor azonban repül az idő, mintha megszűnne az időérzés – mindenesetre, hosszúra nyúlt a „szolgálat” a zenekarnak. A Hancock-rajongók azonban valószínűleg még maradtak volna...

Fittler Katalin

Könyvkritika

Úgy pontos a címlap szövege, ahogy van. **VENDÉGSÉGBEN** – no, nem Kocsis Zoltánál, mert kicsit másról (többről-általánosabbról van szó). Szeretném remélni, hogy a nagyközönség számára érdekes, ám a szakmabeli számára is tanulságos kötetek első feckéjeként, sorozattá válik. Nyarat csinálhatna...

Kocsis Zoltán (kiírva és fotón), mint centrális figura, alatta pedig a készítőik:

Szöveg: Fáy Miklós, Kép: Gordon Eszter, **KORONA KIADÓ**. Nekik több szinten tartozunk köszönettel: az ötletért Fáy-nak, mindannyiuknak a színvonalas kivitelben történő megvalósításért – s nem utolsósorban azért, ami idő-energia, szervezés és hasonló, utólag észrevehetetlen munka szükségeltett a szép kivitelű, csaknem hibátlan könyv megjelenéséig.

A könyvvel kapcsolatban kulcsfontosságú a szerepe a – Lessing kifejezésével élve – „termékeny pillanat”-nak (köznapi fordulattal: minden „összejött”).

Kellett ehhez olyan író-ember, akinek nemcsak ötlete támad, hanem képes annyira és olyan szervező-munkára, melynek eredményeképp elképzelése megvalósulhat.

Mert ez akkor sem egyszerű, ha nyilvánvaló, hogy a vállalkozásban nincs kockázat. Fáy rendkívüli olvasottságnak örvend (olvassa őt boldog és boldogtalan, drukker és ellendrukker, a kibicekről nem is beszélve) – tehát a könyvet remélhetőleg viszik, mint a cukrot. Ugyanakkor növeli presztízsét, hogy elérte: Kocsis „kötélnek állt”. Akinek szintén nem volt kockázata, a rendkívüli PR csak a javára válhat. Eközben – és itt van a projekt legnagyobb haszna – észrevétlenül elérte, hogy Fáy zenész- és zenekarközelbe kerüljön, tehát olyan közegeket ismerhessen meg, melyek idegenek maradtak számára a hangfelvételek hallgatása során. S valóban, a könyv olvasásakor kiderül: olyan

élményekhez jutott, melyeknek köszönhetően óhatatlanul másként fogja látni/értékelni a művészi teljesítményeket. Megtanult valamit, ami egyébként aligha tanítható: az empátiát. Bővült az eszköztára: a továbbiakban már nem kényszerűen lesz értetlen-közönyös kívülálló. Az „anyaggyűjtés” ideje irigylésre méltó tapasztalatszerzés élményeivel gazdagította, s miközben tudatában lehetett kivételezett helyzetének, felelősségteljes selektálásra kényszerült. Azáltal, hogy mi került a könyvbe, ő vizsgálja. A végeredmény kettős számadás: részben azt mutatja, ő mit tartott érdekesnek-fontosnak, másrészt az egész anyag ismerete nélkül is bírálható, amit olvasóinak kínál. (A legtoleránsabb reagálás az elnéző mosoly, amikor próbáról tudósítva ilyesmit tesz közzé: „Toradze ledobja átizzadt teniszíngét, megszellőzteti szőrös pocakját, nem görcsös lelkiakat” – 109. oldal – ez utóbbi órála is elmondható!) Pszichológus messzemenő következtetést vonhatna le abból, hogy Fáy előszeretettel foglalkozik a rosszul-öltözöttséggel csakúgy, mint a testi adottságokkal – a mindenevő olvasó csakhamar átsiklik ezeken a megjegyzéseken (pláne, ha látta már Fáy-t vasalt/vasalatlan tiszta és kétes tisztaságú ingben/pólóban olyan koncerten, ahova nem véletlenül cseppent, hanem tervezetten jött el...). Érdemesebb észrevenni a mind újabb szempontjait, ahogyan figyelme előterébe kerülnek az úti fáradalmak, az energiát őrölő félre- és átszervezések, olyan „emberi” környezeti ártalmak, amelyek esetenként indokoltan mehetnek a művészi teljesítmény rovására.

Fáy szerepe korántsem korlátozódik a tanú dokumentáló szerepére. Kocsis megismertetésének további módjait kínálja megannyi riport-félével; beszélgetésekkel, amelyeket interjú formájában jegyez le vagy kivonatolva. Ami viszont uni-

kum-számba megy: sikerült rávennie Kocsisra, hogy olyan körútjain, amelyekre nem kíséri el, készítsen rendszeresen feljegyzéseket. Ezek kezdetben tárgy- és ténytiszta fogottak, majd Kocsis mindinkább ráértett ennek a közlésmódnak az ízére, s ekkor már hangulatos olvasmányokkal örvendeztetni meg olvasóit.

Változatos tehát a kötet, melynek lapjain különböző minőségben mutatkozik meg Kocsis: zongoraművészként, karmesterként és zeneszerzőként – s nem utolsósorban magánemberként (akiről lehetetlen nem észrevenni, hogy mennyire komolyan veszi a művészeti vezetés kérdését!). Más-más megvilágításba kerül, amihez azonban nem fér kétség, az valamiféle *összintesség*.

Nincsenek megszépítő retusok, viszont vannak direkt rákérdések (nem vitás, van elhallgatás is – de „így kerek a világ”), s az olvasó azon veszi észre magát, hogy e bepillantásoknak köszönhetően belátóbb, ha úgy tetszik: megértőbb Kocsis extravaganciáját illetően is. (Mert aki a sokoldalú muzsikusra kíváncsi, az azért jobban teszi, ha továbbra is koncertjeit és felvételeit hallgatja.)

Elérte tehát hatását a szubjektív napló – kíváncsian, sőt, kíváncsiskodva olvassuk, jó lelkiismerettel, hiszen nem követünk el indiszkréciót (nem mi követünk el indiszkréciót), miközben olyan illúziója támad az embernek, hogy személyes ismeretségi körbe került egy hírességgel (aki ráadásul zenei életünk meghatározó jelentőségű alakja). A kapott színes-változatos „nyersanyag” segítségével ki-ki módosíthatja a Kocsisról kialakított képét. Kocsis rokoni és baráti körének, egykori növénydekeinek és zenekari játékosainak pedig különlegesség annak regisztrálása, hogy mi az, ami egy év intenzív kapcsolat során megörökítésre méltónak találtatott belőle.

Fittler Katalin